

През 2020 г. дългоочакваната осма среща на специалисти, изследователи и съмишленици, чиито общи интереси са свързани с интелектуалната собственост, се състоя в условия на световна пандемия. COVID-19 промени традицията да се събираме присъствено в зала „Тържествена“. Но не уби желанието за диску-сия да работим по проблемите на интелектуалната собственост и приложението ѝ в съвременния свят.

Електронното издание „Информационна грамотност & интелектуална собственост: модерни научни и практически предизвикателства“ е реализиран в рамките на проект „Концептуален образователен модел за повишаване на информационната грамотност в университетска информационна среда“ с Договор КП–06–Н35/10 от 18.12.2019 г., финансиран от Фонд „Научни изследвания при Министерството на образованието и науката в „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2019 г.“, в тематично направление „Обществени науки“, ръководител проф. д.ик.н. Стоян Георгиев Денчев.

През тази година предложихме дискусията за интелектуалната собственост и иновативните методи за преподаване във всяка една от степените на образованието. Авторите, взели участие, предлагат изключително интересни разработки, изследвания и анализи, обвързващи интелектуалната собственост с информационната, медийната и визуалната грамотност, с модерните научни и практически предизвикателства, защитата на личните данни, електронно правителство и др.

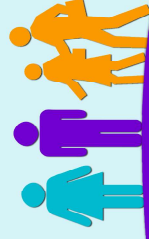
Сборникът може да служи като учебно пособие при обучението по интелектуална собственост и по редица други дисциплини, свързани с правната компетентност на специалистите – юристи от областта на хуманитарните и информационните науки.

ISBN 978-619-185-407-3

ИНФОРМАЦИОННА ГРАМОТНОСТ & ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

МОДЕРНИ НАУЧНИ И ПРАКТИЧЕСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ЗАУЧЕНИЦИ
УЧЕНИЦИ

**ИНФОРМАЦИОННА ГРАМОТНОСТ &
ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ:
МОДЕРНИ НАУЧНИ И ПРАКТИЧЕСКИ
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА**

2020

**INFORMATION LITERACY AND INTELLECTUAL
PROPERTY: MODERN SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CHALLENGES**

ЗА БУКВИТЕ
ОПИСМЕНЕХЪ

Научният семинар „Информационна грамотност & интелектуална собственост: модерни научни и практически предизвикателства“ и електронното издание на сборника са реализирани в рамките на проект „Концептуален образователен модел за повишаване на информационната грамотност в университетска информационна среда“, с Договор КП–06–Н35/10 от 18.12.2019 г., финансиран от Фонд „Научни изследвания“ при Министерството на образованието и науката в „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2019 г.“, в тематично направление „Обществени науки“, с ръководител проф. д.ик.н. Стоян Георгиев Денчев.

The scientific seminar “Information Literacy & Intellectual Property: Modern Scientific and Practical Challenges” and electronic edition of the collection were implemented within the project “A Conceptual Educational Model for Enhancing Information Literacy in an University Information Environment”, with Contract KP–06–H35/10 of 18.12.2019, funded by the Research Fund at the Ministry of Education and Science in the "Competition for funding basic research - 2019", in the thematic area "Social Sciences", headed by Prof. D.Sc. n. Stoyan Georgiev Denchev.

Съставители

© Проф. д.ик.н. Стоян Денчев, 2020
© Доц. д-р Тереза Тренчева, 2020
© Гл. ас. д-р Камелия Планска-Симеонова, 2020
© Ас. д-р инж. Евелина Здравкова-Величкова, 2020
© Светослава Димитрова, 2020

Научен рецензент

© Проф. д-р Габриела Белова-Ганева, 2020

Научен редактор

© Проф. д-р Георги Г. Димитров, 2020

Коректор

© Ас. д-р инж. Евелина Здравкова-Величкова, 2020

Превод и адаптация

© Светослава Димитрова, 2020

Предпечат и графичен дизайн

© Гл. ас. д-р Камелия Планска-Симеонова, 2020

© Академично издателство
„За буквите – О писменех“, 2020
ISBN 978-619-185-407-3

Compilers

© Prof. DSc Stoyan Denchev, 2020
© Assoc. Prof. Tereza Trencheva, PhD, 2020
© Chief. Assist. Prof. Kamelia Planska-Simeonova, PhD, 2020
© Assist. Prof. Eng. Evelina Zdravkova-Velichkova, PhD, 2020
© Svetoslava Dimitrova, 2020

Scientific Reviewer

© Prof. Gabriela Belova-Ganeva, PhD, 2020

Scientific Editor

© Prof. Georgi G. Dimitrov, PhD, 2020

Proofreader

© Assist. Prof. Eng. Evelina Zdravkova-Velichkova, PhD, 2020

Translation and adaptation

© Svetoslava Dimitrova, 2020

Graphic Design

© Chief Assist. Prof. Kamelia Planska-Simeonova, PhD, 2020

© Academic Publishing House
“Za bukвите – O pismeneh”, 2020
ISBN 978-619-185-407-3

Съдържание

Послание от Световната организация по интелектуална собственост за 2020 г.	9
ПРЕДГОВОР	11

ПЛЕНАРНА СЕСИЯ
ИНФОРМАЦИОННА ГРАМОТНОСТ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

МОДЕЛ ЗА НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ПО ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ В УНИБИТ <i>Тереза Тренчева</i>	14
СЪВРЕМЕННАТА ИНФОРМАЦИОННА ГРАМОТНОСТ КАТО ОСНОВА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗНАНИЕТО И БАРИЕРА СРЕЩУ БРУТАЛНАТА ДОМИНАЦИЯ НА ФАЛШИВИТЕ НОВИНИ <i>Стоян Денчев, Стелiana Йорданова</i>	29

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 1
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ЗА СЪВРЕМЕННАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА
ИНФОРМАЦИОННА СРЕДА И ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

ОТВОРЕНИЯТ ДОСТЪП И ИЗСЛЕДОВАТЕЛИТЕ В УНИБИТ <i>Таня Тодорова</i>	39
МЕДИЙНАТА ГРАМОТНОСТ – КЛЮЧ КЪМ СЪКРОВИЩАТА НА ХХІ ВЕК <i>Евелина Здравкова, Методи Трайков, Светослава Димитрова, Росица Димитрова</i>	53
ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИГРОВИЯ ПОДХОД В ОБУЧЕНИЕТО И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕТО НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО <i>Иван Тренчев, Радослав Стоев, Александър Гъркинин, Александър Чобанов</i>	64
ВРЪЗКА МЕЖДУ ДИГИТАЛНАТА И ВИЗУАЛНАТА ГРАМОТНОСТ <i>Катя Раиева-Йорданова, Камелия Планска-Симеонова</i>	76
ЕКСПЕРИМЕНТАЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО ВИЗУАЛНА ГРАМОТНОСТ И ВИЗУАЛНО МИСЛЕНЕ <i>Камелия Планска-Симеонова</i>	89
ПОУКИ ОТ ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА АКАДЕМИЧНА КОМУНИКАЦИЯ НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ РАКОВСКИ” В УСЛОВИЯ НА ПАНДЕМИЯ ОТ COVID-19 ПРЕЗ 2020 Г. <i>Христина Добрева</i>	104
МОБИЛНИТЕ ДИГИТАЛНИ БИБЛИОТЕКИ И МОБИЛНОТО ОБУЧЕНИЕ В СЪВРЕМЕННАТА ИНФОРМАЦИОННА ЕКОСИСТЕМА <i>Елена Попова</i>	119
УЧЕНЕ, УЧЕБНА ДЕЙНОСТ, ТЕАТРАЛНА ДЕЙНОСТ <i>Зоя Капон</i>	134
ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ <i>Светослава Димитрова</i>	142

УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА НОРМАТИВНА УРЕДБА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА МАРКИ В БЪЛГАРИЯ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА БИЗНЕСА <i>Димитрина Вескова</i>	151
---	-----

МОРФОЛОГИЯ НА БИБЛИОГРАФСКИЯ ТЕКСТ: РИЗОМАТИЧЕН СТИЛ НА МОДЕЛИРАНЕ НА АВТО- И БИОБИБЛИОГРАФИЯ (Да създавате не за да притежавате, а за да отдавате) <i>Александра Куманова</i>	166
---	-----

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 2

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ, СВОБОДА ДО ИНФОРМАЦИЯ

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА <i>Миглена Тренчева</i>	181
--	-----

СЪГЛАСИЕТО КАТО ПРАВНО ОСНОВАНИЕ ЗА ОБРАБОТВАНЕТО НА ЛИЧНИ ДАННИ <i>Мартин Захариев</i>	194
---	-----

ЕМПИРИЧЕН МОДЕЛ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ДАННИ <i>Веселин Целков, Георги Средков</i>	211
---	-----

КОМУНИКАЦИОННО-ИНФОРМАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ ПО ВРЕМЕ НА ИЗВЪНРЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ. ФЕЙК НОВИНИ И ИНФЛУЕНСЪРИ ПО ВРЕМЕ ПАНДЕМИЯ <i>Христо Тутунаров</i>	222
--	-----

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 3

ДИГИТАЛНО РАЗДЕЛЕНИЕ И ЕЛЕКТРОННО ПРАВИТЕЛСТВО

ДИГИТАЛНО НЕРАВЕНСТВО В КОНТЕКСТА НА ГОЛЕМИТЕ ДАННИ <i>Катя Раиева-Йорданова, Стефка Толева-Стоименова</i>	237
---	-----

Е-УПРАВЛЕНИЕ – ЗНАЧЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ В УСЛОВИЯТА НА ИЗВЪНРЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ <i>Кристиана Шопова-Стойчева</i>	246
---	-----

КИБЕРЕТИКА В ЕЛЕКТРОННОТО ПРАВИТЕЛСТВО И ДИГИТАЛНОТО РАЗДЕЛЕНИЕ <i>Марияна Николова</i>	255
---	-----

ПРЕПОРЪКИ ЗА ОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА НЕПУБЛИКУВАНА ГРОБНИЦА В МЕСТНОСТТА ГЮРОВА МОГИЛА, ЗЕМЛИЩЕ НА С. РОЗОВЕЦ <i>Георги Георгиев</i>	269
--	-----

ЕВРОПА И САЩ – ОТНОШЕНИЯ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА <i>Радослав Тодоров</i>	280
---	-----

БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ ЗА АВТОРИТЕ	290
---------------------------------------	-----

СЪВРЕМЕННАТА ИНФОРМАЦИОННА ГРАМОТНОСТ КАТО ОСНОВА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗНАНИЕТО И БАРИЕРА СРЕЩУ БРУТАЛНАТА ДОМИНАЦИЯ НА ФАЛШИВИТЕ НОВИНИ

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев ¹

Докторант Стелиана Йорданова ²

Университет по библиотекознание и информационни технологии,

e-mail: s.denchev@unibit.bg ¹, s.yordanova@unibit.bg ²

Резюме. Естественото развитие на информационните и комуникационните технологии в съответствие с най-новите постижения на науката доведе до тяхното масово навлизане и използване във всички сфери на текущата социалната практика. Дори и частният живот на отделните субекти е силно зависим от върховите постижения на технологичното развитие. Използването на информационните и комуникационните технологии обикновено се асоциира с неограничен достъп до информация и до увеличаване на знанията и уменията на хората да боравят с тях. В резултат на тази симбиоза между хората и технологиите в частност се намалява информационната асиметрия между потребителите на глобални информационни ресурси и специфичните знания, свързани с тях.

Редица фактори, сред които и изброените по-горе, налагат абсолютната необходимост от дефиниране на набор от умения, които да позволяват на крайния потребител на информацията и знанията да ги използва максимално ефективно съобразно своите нужди. Информационната грамотност е термин, който дефинира този набор от умения, необходими за всеки един потребител в стремежа му да придобива задълбочени знания, опит и добри практики не само при използването на дадена информация, но и за начините за нейното търсене, намиране, придобиване и анализиране.

Разглеждайки информационната грамотност като съвкупност от взаимно свързани, взаимно действащи и взаимно зависими елементи на едно предварително определено цяло, ние по естествен път можем да дефинираме управлението на знанието като целенасочено изменение на конкретни сложни системи. При всички случаи нашето изследване се съобразява и отчита действието на Закона за ентропията, който постулира извода, че всяка една система, оставена без управление, се стреми към своята деградация (максимална ентропия) на поведението си. Естественят начин за справяне с проблеми от това естество предопределя необходимостта от непрекъснатото подаване на управляващи въздействия и поддържане на максимална ефективност на коригиращите въздействия, базирани на задължителната обратна връзка.

През призмата на управление на знанието, настоящият доклад има за цел да анализира съществено наболения в последните години проблем, свързан с

умишленото генериране и разпространение на ФАШИВИ НОВИНИ, като синтезира тясната връзка между реалната информационна грамотност и средствата и методите за тяхната естествена превенция.

Ключови думи: *управление на знанието, фалшиви новини, информационна грамотност, информационни и комуникационни технологии.*

Добре известен факт е, че развитието на информационното общество бележи своето начало с промяната в значението и начина на възприемане на информацията като основен ресурс във всички сфери от социалната и икономическата дейност. Ако до средата на XX век, на фона на основните производствени фактори и материални ресурси като земя и труд, информацията е представлявала само спомагателен ресурс, то в наши дни, вследствие на големите технологични постижения, създаването и развитието на информационните и комуникационните технологии са съществена предпоставка, позволяваща ни да заключим, че съвременното състояние на обществото е информационно [1].

Основните принципи, с които може да се охарактеризира днес съвременното информационно общество, са залегнали в демократичните принципи като: узаконено право на достъп до информация; търсене на информация за вземане на решения от най-различен характер, превръщат се във все по-голяма и ежедневна потребност и не на последно място може да се посочи липсата на цензура в предлагането и в достъпа до информация.

В резултат на посочените по-горе фактори в съчетание с масовото предлагане на информация и все по-масовият достъп и използване на технологии доведоха до момента, в който хората се оказаха залети от информация, получена от различните информационни канали, което постави потребителя в обективната невъзможност както да осмисли получената информация, така и да извлече от нея необходимото му знание [2].

Науката за информирането изследва доставянето на информацията във форма, която позволява на клиентите да я използват максимално ефективно за нуждите си. В рамките на тази научна област естествен научен проблем се явява количественото оценяване на ефекта от информиране, което поражда създаването на средства, като модели, мерки и алгоритми, даващи възможност да се прогнозира резултатът от процеса на информиране и това от своя страна да осигури управление на дейността по информиране.

Известни са два модела на система за информиране, използвани широко в практиката. Моделът на Коен, включващ три

основни компоненти – метасреда за информирание, система за доставяне на информация и система за изпълнение на поставена задача. Създаденият от проф. Стоян Денчев модел съдържа компоненти като информационна среда, информационен процес, съвкупност от комуникационни процеси, модел за оценка, интерпретиране и използване на информацията [3].

С възхода на Интернет и неизбежното разрастване на информационните ресурси хората стават все по-подвластни и зависими от тях, а парадоксът тук се състои във факта, че човешките възможности и умения да боравят с този на практика неизчерпаем ресурс са силно ограничени.

Този факт сам по себе си поражда редица проблеми сред потребителите: каква информация да използват; къде да я намерят; коя от многото в необятното пространство на информационните ресурси информация да изберат и как да я използват максимално ефективно за нуждите си?

Информационната грамотност е термин, описващ тази съвкупност от интегрирани възможности и умения, които позволяват на потребителите да намират, анализират, придобиват и използват по максимално ефективен за нуждите си начин, необходимата информация.

Фиг. 1. Компоненти на информационната грамотност

Различните аспекти на информационната грамотност (също така може да се срещне с термини като дигитална или медийна грамотност) обхващат използването на информационните технологии като компютри, софтуерни програми, Интернет и способността да се извърши оценка на получената посредством електронните ресурси информация.

Сред отличителните белези на информационно грамотния човек могат да бъдат открити няколко ключови компоненти като: да притежава способност да използва ефективно информационните ресурси, да притежава способност за извършване на критична оценка на източник – съдържание – достоверност на информацията, както и да прилага етично тази информация.

Разглеждайки процеса на информизиране като система, при която на входа постъпват определено количество данни, които биват обработвани вътре в нея, същевременно протичат различни взаимосвързани процеси, а на изхода, в резултат на тези процеси се генерира продукт – знанието, то безспорно и основателно може да се заключи, че тази система се нуждае на първо място от постоянно и ефикасно управление, гарантиращо нейната устойчивост, стабилност и функциониране.

Поддържането на стабилност и устойчивост във функционирането на всяка една система дава основа да се смята, че тя е добре балансирана и ефикасно управлявана система. В тази връзка, изключение не прави и управлението на знанието.

Тук следва да отбележим съществената разлика, състояща се в управлението на информацията и управлението на знанията. Ако управлението на информацията е свързано преимуществено с използването на информационно-комуникационните технологии, то управлението на знанието е свързано с възможностите на субектите да създават и придобиват знания, с начините за тяхното съхранение, запазване, разпространение и използване.

Съществува богата литература относно дефинирането на понятието „Управление на знанието“, но най-обобщената от тях обхваща тази съвкупност от дейности, която цели да подпомага процесите в средата посредством съхраняване на организационните знания и тяхното рационално използване, както и предоставянето им за вземане на правилните решения при постигане на търсените (очакваните) резултати.

За по-ясно илюстриране на същността на знанието може да послужи въведената от американския учен Ръсел Акроф пирамида на знанието, която определя йерархията и конкретната зависимост на група компоненти като: данни, информация, знание, мъдрост [4]. Данните представляват сурови, необработени факти; информацията е сигналите, които постъпват отвън в дадена система, обработват се и се използват от нея; знанието най-общо казано представлява акумулираната информация; а мъдростта, като съчетание на минал опит и знания, разум и интуиция, позволява да се правят обосновани предположения за ненастъпили все още събития, като често тя дава отговор на въпросите защо, какво, как, къде, кога.

Фиг. 2. Пирамида на знанието на Ръсел Акоф

Днес всички ние сме свидетели на динамично променяща се среда, в която основните фактори са резултат както от глобализацията, така и от постоянното развитие на комуникационните и информационните технологии. Следва да отчетем обаче, че тази реалност има две страни – от една страна е налице безспорното благодетелстване на обществото от наличието и използването на информационните и комуникационните технологии, а от друга страна те се явяват ключов фактор и мощен инструмент, способстващ провеждането на нови форми и методи за въздействие над обществото – това са така наречените Фалшиви новини.

По своята същност те могат да са съставени от частично или напълно невярна информация, или да са базирани на вярна информация, умишлено извадена от контекста на събитията. При всички положения те имат силно експлозивен характер, поразяващ емоционалната природа у човека и са широко използвани като инструмент в провеждането на съвременни информационни операции. Сред основните задачи на фалшивите новини ясно се открояват целите като: формиране на обществено напрежение; създаване на масово и/или разрушително влияние над обществото; дезинформиране; предизвикване на паника сред населението. Разбира се, не е изключено фалшивите новини да бъдат използвани за постигане на положителен или отрицателен PR ефект или да бъдат инструмент в преследване на търговско-икономическия интерес, при който под ударите на нелоялната конкуренция попадат определени целеви групи.

Механизмите на тяхното разпространение и влияние върху съзнанието на хората са съвсем прости. Създаденият информационен пълнеж с умишлено провокативен характер се разпространява на принци

който изфабрикуваните новини са вирусът, а човекът е неговият преносител. Посредством лавиноподобното нарастващо вълнение в резултат на разпространените слухове и спекулации, чрез ескалация на страх и паника сред населението, „вирусът“ успява да бъде споделен първо с най-близкото обкръжение на неговия носител, а впоследствие с помощта на различните социални мрежи той се предава от приятели на приятели, достигайки до все по-голяма маса.

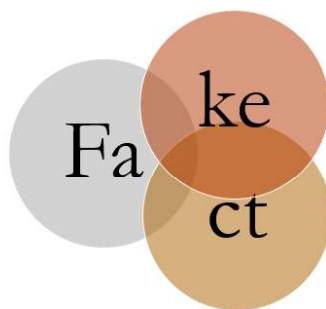
Фиг. 3. Как фалшивите новини се разпространяват като вирус
(<https://engineering.stanford.edu/magazine/article/how-fake-news-spreads-real-virus>,
05.04.2020 г.)

Не липсват и противоречия в политиката за противодействие на фалшивите новини. Редица автори смятат, че разпространението им, както и генерираните от тях ефекти, трябва да бъдат контролирани на държавно ниво, докато други техни колеги са на мнение, че осъществяването на контрол, би било в противоречие с правото на свобода за изразяване, както и заплахата за неприкосновеността на това право [5].

Поради естеството на генерираните от тях ефекти над общественото съзнание фалшивите новини биха представлявали реална заплахата за всяка една държава. В тази връзка добро решение за преодоляване на предизвиканите от тях кризи и за запазване стабилната среда за сигурност и обществен ред, повишаването на информационната грамотност и управлението на знанията представляват тази рамка от значими инструменти, които чрез постигане на ниво на прозрачност на медиите и разпространяването от тях новини; насърчаване противодействието на

дезинформацията, позволяваща на потребителите да се ориентират в дигиталната среда; разработването на инструменти за справяне с дезинформацията в бързо развиващите се информационни технологии и насърчаването на непрекъснати изследвания на тяхното въздействие [6] се явяват естествената, ограничаваща бариера срещу бруталното въздействие на фалшивите новини.

Така, постигайки една от основните цели на информационната грамотност (в нейния по-широк периметър), да се развива и надгражда критичното мислене у хората, способността им за съобразно и рационално използване на получената информация, придобиването на нови знания и запазването на доказано ефективните такива се превръщат в съществени фактори и благоприятна предпоставка за развитие на всяка една система.

Фиг. 4. Разграничаването на факти и измислица невинаги е лесно изпълнима задача.
Затова проверката на фактите може да даде яснота за това кое е реално и кое не.

References

1. **Денчев**, Стоян, Ирена Петева. Е-управление култура на информационна прозрачност. София: 2017. Изд. „За буквите – О писменехъ“. ISBN 978-619-185-271-0.
2. **Денчев**, Стоян, Димитър Христозов. Информация и информационно брокерство. София: 2012. Изд. „Проф. Марин Дринов“. ISBN 978-954-322-497-5.
3. **Денчев**, Стоян. Информация и сигурност. София. 2019. Изд. „За буквите – О, писменехъ“. ISBN 978-619-185-369-4-pdf.
4. **Здравкова**, Евелина. Архитектура на авторскоправната политика в медиите – тенденции в мениджмънта в новото хилядолетие. Сб. Общество на знанието и хуманизмът на XXI век: Седемнадесета национална научна конференция с международно участие „Общество

- на знанието и хуманизмът на XXI век“, София, За буквите – О писменехъ, 2019.
5. **Zdravkova**, Evelina, Tereza Trencheva, Dimitar Velichkov (2020), New perspectives in science education intellectual legal aspects of new media in the modern media ecosystem. Publishing in 9th International Conference Proceedings new perspectives in science education Processing, Florence, 19–20 March 2020.
 6. **Йотова**, Ралица. Връзката „Данни – информация – знания – мъдрост“ и невяните компоненти в пирамидата на Ръсел Акоф. – София: За буквите – О писменехъ, 2019, с. 836 – 843. ISSN 2683-0094.
 7. **Казаков**, Константин, Миряна Николай **Казаков**. Разкриване на фалшиви новини и способи за ограничаване на влиянието им. – В: сб. Културно наследство и съвременни информационни технологии. – София: За буквите – О писменехъ, 2020. ISBN 978-619-185-402-8.
 8. **Стоянова**, Диана. Ябълката – модел на знанието и ценностите в едно общество. – В: Сб. с доклади от Първа научна конференция на Лятна академия за управление на знания „Съвременни стратегии и иновации в управление на знанието“ 3-4 декември 2014. – София: За буквите – О писменехъ, 2014, с. 124-132.
 9. **Манойло**, Андрей. «Фейковые новости» как угроза национальной безопасности и инструмент информационного управления. Вестн. Моск. ун-та. сер. 12. политические науки. 2019. № 2.
 10. **Trencheva**, Tereza. Open Access to Scientific Information. Sofia/Bulgaria: Za bukvice – O Pismeneh, 2013.
 11. <https://www.common sense.org/education/digital-citizenship/information-literacy> (достъпен м. Март, 2020 г.)
 12. https://www.philau.edu/infolit/why_students.htm (достъпен м. Март, 2020 г.)
 13. https://dse.fmi.uni-sofia.bg/INO-UNI/docs/deliverable_1_LMS_final.pdf (достъпен м. Март, 2020 г.)
 14. <https://engineering.stanford.edu/magazine/article/how-fake-news-spreads-real-virus> (достъпен м. Април, 2020 г.)

THE CONTEMPORARY INFORMATION LITERACY AS A FOUNDATION FOR KNOWLEDGE MANAGEMENT AND A BARRIER AGAINST THE BRUTAL DOMINANCE OF FAKE NEWS

Prof. DSc Stoyan Denchev ¹

Steliana Yordanova, PhD candidate ²

University of Library Studies and Information Technologies,

e-mail: s.denchev@unibit.bg ¹, s.yordanova@unibit.bg ²

Abstract. *The natural development of information and communication technologies, in accordance with the latest achievements of science, has led to their mass penetration and use in all areas of current social practice. Even the private life of individual subjects is highly dependent on the top achievements of technological development. The use of information and communication technologies is usually associated with unrestricted access to information and to increase people's knowledge and skills to handle it. As a result of this symbiosis between people and technologies, in particular, the information asymmetry between users of global information resources and the specific knowledge associated with them is reduced.*

A number of factors, including those listed above, impose the absolute need to define a set of skills that allow the end user of information and knowledge to use them as effectively as possible according to their own needs. Information literacy is a term that defines this set of skills necessary for each user in his aspiration to acquire in-depth knowledge, experience and good practices not only in the use of information, but also for ways to search, find, acquire and analyze.

Considering information literacy as a set of interconnected, interacting and interdependent elements of a predetermined whole, we can naturally define knowledge management as a purposeful modification of specific complex systems. In any case, our research compiles with and takes into account the effect of the Law of Entropy, which postulates the conclusion that any system left without control tends to its degradation (maximum entropy) of its behavior. The natural way of dealing with problems of this nature predetermines the need to continuously submit management actions and maintain maximum effectiveness of corrective actions based on mandatory feedback.

Through the prism of knowledge management, this paper aims to analyze the significant problem in recent years related to the deliberate generation and dissemination of FAKE NEWS, synthesizing the close link between real information literacy and the means and methods for their natural prevention.

Keywords: *knowledge management, fake news, information literacy, information and communication technologies.*